

הדר פרק ששי עירובין

עד.

ושמואל אמר אפי' בית אחת. ור' יוחנן אמר אפי' חורבה אם יש במבוי, כיון שהיא ראויה לבית דירה יותר בלחי וקורה, אבל שביל של כרמים דלא חזי לדירה לא. וקיימא לן כר' יוחנן. ואודו לטעמיהו דהגון ר' שמעון אומ' אחד גגות ואחד חצירות [ואחד קרפיפות] לכלין שבבתו בתוכן כר'. אמר רב הלכה כר' שמעון והוא שלא עירבו. אבל עירבו גורנין דילמא אתי לאפוקי מני דבתים לחצר, ושמואל אמר הילכתא כר' שמעון בין עירבו בין לא עירבו, וכן א"ר יוחנן מי לחשך. פי' מלשון לחש, כלומר מי שהשמיען הילכתא כר' שמעון בין עירבו בין לא עירבו, ולא גורנין דילמא אתי לאפוקי מני דבתים לחצר, הי"צ לא גורנין דילמא אתי לאפוקי מני דחצר לחורבה.

עד שיהו בתים וחצירות פתוחים לתובו. (א) ומערבין יחד דרך פתחיהן מחד חשיב להו ולית ליה לרב הא דמניא לעיל אב וזנו מצוי שלהן יותר בלחי וקורה דכל היכא דלא צעי עירוב אי נמי צעו עירוב ומני לערוזי בלא שיתוף מצוי לא משתרי ההוא מצוי בלחי וקורה עד שמהא שם חצר אחת שאינה פתוחה לתצרותיה או שמי שורות של חצירות אחת לצידו אחד ואחת לצידו אחד ושמואל אמר אפילו בית אחד וחצר אחת ורבי יוחנן אמר אפילו חורבה אמר ליה אביי לרב יוסף אמר רבי יוחנן אפילו בשביל של כרמים אמר ליה לא אמר רבי יוחנן אלא בחורבה דחזי לדירה אבל שביל של כרמים דלא חזי לדירה לא אמר רב הונא בר חיננא * ואודא רבי יוחנן לטעמיה דתנן * (אמר ר"ש) * (ב) אחד גגות ואחד קרפיפות ואחד חצרות רשות אחת הן לכלים ששבתו לתוכן ולא לכלים ששבתו בתוך הבית ואמר רב הלכה כר"ש והוא שלא עירבו אבל עירבו גורנין דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים לחצר ושמואל אמר בין עירבו ובין לא עירבו וכן א"ר יוחנן הלכה כר"ש בין עירבו ובין לא עירבו אלמא לא גורנין דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים לחצר הכא נמי לא גורנין דילמא אתי לאפוקי מאני * (ג) דחצר לחורבה יתיב רב ברונא וקאמר להא שמעתא א"ל ר"א בר בי רב אמר שמואל הכי א"ל אין א"ל * אחוי לי אושפזיה אחוי ליה אתא לקמיה דשמואל אמר ליה אמר מר הכי אמר ליה אין והא מר הוא דאמר * אין לנו בעירובין אלא כלשון משנתנו שהמבוי לחצירות כחצר לבתים אישתיק קבלה מיניה או לא קבלה מיניה ת"ש דההוא מבואה דהוה דייר ביה איבות בר אידיה עבר ליה לחייא ושרא ליה שמואל אתא

ז' צמים וחצירות פתוחין לתובו. צמים לחצירות שני צמים לכל חצר ושמי חצירות למצוי והנך כיון דכולן פתוחין זו לזו ומערבות יחד דרך פתחיהם מחד חשיב להו. ולית ליה לרב הא דמניא לעיל [עג]. אב וזנו מצוי שלהן יותר בלחי וקורה דכל היכא דלא צעי לערוזי אי נמי צעי לערוזי ומני לערוזי בלא שיתוף מצוי לא משתרי ההוא מצוי בלחי וקורה עד שמהא שם חצר אחת שאינה פתוחה לתצרותיה או שמי שורות של חצירות אחת לצידו זה ואחת לצידו להתערב אלא על ידי מצוי: צים אחד וחצר אחת. בית בלא חצר וחצר שבית אחר פתוח לה: אפי' חורבה. מכאן וחצר מכאן דאין חצר בלא בית: אפי' שני של כרמים. פתוח למצוי מכאן וחצר מכאן: אחד גגות ור'. כולן רשות אחת לטלטל כלים ששבתו בגג זה לגג חצירו ולא אמרי' כשם שדורין חלוקין למטה כך חלוקין למעלה וכלים ששבתו בחצר זו מוציאין לחצרתה וכן לקרפף וכן לחצר ולקרפף מן הגגין והאיל וכולן רשות שאינה דירה היא ואין נרדף לערב מחצר לחצר אלא בשביל כלים ששבתו בבית ששבתו זה להוציאם לחצר אחרת: הלכה כר"ש. שהחצירות מוציאין מזה לזו בלא עירוב: והוא שלא עירבו. בני החצירות כל אחת לעצמה ואסור להוציא מן הצמים לחצר דכיון דאין מצוין כלי הצית בחצר ליכא למיגזר אי מפקת כלים ששבתו בחצר לחצרתה אתו לאפוקי נמי כלים ששבתו בבית שהוציאן מחצר זו לחצר אחרת: דילמא אפי' לאפוקי מאני דבתים. ששבתו זו לחצר אחרת: הכא נמי לא גזור דילמא אפי' לאפוקי מאני דחצר לחצר. דהרי רשות אחרת היא שיש לה צעלים ובמצוי לא נשתתפו שהרי אינה אוסרת כדמניא לעיל בפירקין [עג]: אינו אוסר אלא מקום דירה בצלד דהיינו מקום פיתא או מקום לינה: לפא שמעטא. דלמיר שמואל לעיל אפילו בית וחצר: אחוי לי אושפזיה. דלחילוי ואשפזיה לשמואל: שהמצוי לחצירות. דייקנין לישנא דחצירות ולא חצר: קבלה מיניה. שמואל והדר ציה לגבי רב או לא: אחא

עד שיהו בתים וחצירות פתוחין לתובו ושמואל אמר אפילו בית אחד וחצר אחת ורבי יוחנן אמר אפילו חורבה אמר ליה אביי לרב יוסף אמר רבי יוחנן אפילו בשביל של כרמים אמר ליה לא אמר רבי יוחנן אלא בחורבה דחזי לדירה אבל שביל של כרמים דלא חזי לדירה לא אמר רב הונא בר חיננא * ואודא רבי יוחנן לטעמיה דתנן * (אמר ר"ש) * (ב) אחד גגות ואחד קרפיפות ואחד חצרות רשות אחת הן לכלים ששבתו לתוכן ולא לכלים ששבתו בתוך הבית ואמר רב הלכה כר"ש והוא שלא עירבו אבל עירבו גורנין דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים לחצר ושמואל אמר בין עירבו ובין לא עירבו וכן א"ר יוחנן הלכה כר"ש בין עירבו ובין לא עירבו אלמא לא גורנין דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים לחצר הכא נמי לא גורנין דילמא אתי לאפוקי מאני * (ג) דחצר לחורבה יתיב רב ברונא וקאמר להא שמעתא א"ל ר"א בר בי רב אמר שמואל הכי א"ל אין א"ל * אחוי לי אושפזיה אחוי ליה אתא לקמיה דשמואל אמר ליה אמר מר הכי אמר ליה אין והא מר הוא דאמר * אין לנו בעירובין אלא כלשון משנתנו שהמבוי לחצירות כחצר לבתים אישתיק קבלה מיניה או לא קבלה מיניה ת"ש דההוא מבואה דהוה דייר ביה איבות בר אידיה עבר ליה לחייא ושרא ליה שמואל אתא

לא נשתתפו שהרי אינה אוסרת כדמניא לעיל בפירקין [עג]: אינו אוסר אלא מקום דירה בצלד דהיינו מקום פיתא או מקום לינה: לפא שמעטא. דלמיר שמואל לעיל אפילו בית וחצר: אחוי לי אושפזיה. דלחילוי ואשפזיה לשמואל: שהמצוי לחצירות. דייקנין לישנא דחצירות ולא חצר: קבלה מיניה. שמואל והדר ציה לגבי רב או לא: אחא

פתוחות זו לזו דצעי לאוקומי במצוי הניתר בלחי וקורה הא כיון דצעיירוב לחודיה סגי לרבנן צין בחצירות צין במצוי אי"כ עירבו כל החצירות יחד ומאחר שרבי מאיר אוסרו למצוי וממירן כולן מזה לזו שהרי אינו אוסרין אלא המצוי לצדו אם כן פתוחות כולן זו לזו והואיל וכן היאך מותר המצוי בלחי וקורה לרב שאוסר כשיכולין לערב דרך פתחיהן מזה לזו ואף על פי שלא עירבו וכל שכן כאן שעירבו כולן יחד דרך פתחיהן פתוחות למצוי ויש לומר דמשכחת לרב כגון שעירבו חצירות זו לזו דרך סולמות דלא חשיבי צהכי פתוחות זו לזו דהא אמרינן כציד מערבין (לעיל דף טז): דכולם תורת מחילה עליו להקל אף בשעה שיש עליו תורת פתח להקל ועוד יש למצוא כגון שמערבין דרך חלונות הפתוחות מחצר לחצר בתוך עשרה כיון דהוי כוליה חלון למעלה מארבעה טפחים אין ראוי לאסור (ה) אפי' פתח שעשי לציאה וכניסה ואין פתח אחר לנאת שם אינו אוסר כיון שיש שם דקה ד' ואפילו אם נפשיד לומר כשהיה פתח כהה עושה לפניו דקה גרחה שם הסילוק יומר מכאן לפי שהיה כאן פתח וביטלו אצל בחלון למעלה מנד' לא חשיב גזבה וצטלה מזה לזו לא (ו) כיון שלא פתח מעולם ולא דמי לפתח המתבטל מ"מ כיון שחלון שמהצר לחצר אינו עשוי לציאה וכניסה כמו פתח ששנו מזה לזו לא עדיף מסולם לחושבו אחת וגם אם לא יהיה החלון למעלה מנד' דכיון דלא מידרים יש סברא לומר כן ועוד דאפי' פתח גמור (ז) כיון שאינו רגיל אינו אוסר כדאמרין פסקי מי שהוציא וכו' (לעיל דף טז). וכיון דתורת מחילה עליו שלא לאסור גם לענין זה שבתאן בחלון שאין רגילות כניסה ויציאה דרך חלון כמו פתח גמור יהא בחלון שצין חצר לחצר (ח) (יש עליו) תורת מחילה כמו בצולס שלא להחשיב החצירות אחת ע"י עירוב שמערבין יחד דרך חלונותיהם מזה לזו ולא דמו לפתחים שצין זו לזו דמשווי להו חדרא אע"פ שאין צני כל חצר וחצר רגילין בהן כמו בפתחי המצוי כי מה שאין רגילין בהן כמו בפתחי המצוי זה לפי שרשויות החצירות חלוקות ואין עיקר תשמיש ודירה של כל חצר וחצר אלא לצני החצר עצמה ולא לצני האחרת ולהכי חשיב כרגיל לשויניה חדרא על ידי עירוב אצל חלון היא עליו תורת מחילה דלא לשויניה חדרא ע"י חלון כיון דלא חזי למהייה רגיל כפתח הפתוח למצוי אפי' היו כל החצירות של אדם אחד:

ושמואל אמר אפי' בית וחצר. פי' בקונטרס בית בלא חצר ובית וחצר למעלה פי' באופן אחר צפ"ק (לעיל דף יב): גבי הא דלמיר ר"ג נקיטינן איזהו מצוי שניתר בלחי וקורה שאורכו יתר על רוחבו וצמים וחצירות פתוחין לתובו: **הבא נמי לא גורנין דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים לחצר.** תימה מאי קאמר ואודא ר' יוחנן לטעמיה כי סבר כרב נמי דלמיר והוא שלא עירבו אצל עירבו גור דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים לחצר מכל מקום הכא אין לו לגזור דהא בחצר שעירבו לעצמה לא אסרינן לה לאפוקי מאני דבתים לחצר דילמא אתי לאפוקיניהו לחצר אחרת הי"ג (י) כשעירבו במצוי לא אסרי' לאפוקי מאני דבתים למצוי דילמא אתי לאפוקיניהו לחצר דילמא אתי לאפוקי אותם כלים עממן משם למקום האסור ואור"י דהכי פי' דלרב כשגור כשעירבו לאסור כלים ששבתו בחצר לאפוקיניהו לחצר אחרת אע"פ שכל החצרות רשות אחת לר"ש לכלים ששבתו בתוכה אפי' הכי אסר רב כשעירבו דילמא אתי לאפוקי כלים ששבתו בחצר בתוך הבית ומצויין באותה חצר הי"ג (י) כשעירבו במצוי היה אוסר כלים ששבתו במצוי לאפוקיניהו לחורבה דילמא אתי לאפוקי כלים ששבתו בחצר לחורבה שם מצויין ובין דאסור להוציא מן המצוי לחורבה אם כן אין לחורבה להמיר המצוי אצל רבי יוחנן דלא גזר הכי נמי לא היה אוסר להוציא כלים ששבתו (י) במצוי דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים לחורבה ומש"ה מהני שפיר חורבה להמיר את המצוי: מצוי

במה החצר, דלפילו מביה לחצר לא יוצאו כלי הבית, אלא אפילו עירבו ומטלטל מביה לחצר לא יוצאו כלי הבית מחצר זו לחצר אחרת (לעיל בבבא). ולא לכלים ששבתו בחצר הבית. והביתות הלתינן ע"י שעירבו בני החצר אסור להוציאם לחצר אחרת אם לא עירבו צ' החצירות יחד (לקמן טז). והוא שלא עירבו. בני החצירות כל אחת לעצמה דהשתא לא שמימי כל הצמים בחצר ויכא למיגזר אי שמייה להוציא כלים ששבתו בזה להכניסן לחצרתה אתי לאפוקי מני ניה לה כלי הבית (לקמן כז). אבל עירבו. כל חצר לעצמה ולא עירבו צ' החצירות יחד אסור לטלטל מזה לזו אפילו כלי החצר, דכיון דשמימי מאני דבתים בחצר גורנין דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים ששבתו בחצר זה לחצר זה (שם). אין לנו בעירובין. להוסיף דימיר (לעיל טז).

(א) שבת קלה. וש"מ, (ב) שבת קל: לעיל כג: (דף לה) לקמן פט: (דף סא). (ג) זיל רישאומרין, ד' לקמן סא, (ד) [לקמן סא]: (ה) לעיל טז; (ו) [ש"ך לף עג:]; (ז) זיל עירובי, ש"פ, ט; ז"ל משום. רש"י.

הגהות הב"ה

(א) גבי אחד גגות ואחד חצירות ואחד קרפיפות רשות אחת: (ב) שם לאפוקי מאני דבתים ומי וצ"כ ס"א דבתים והכי מוכח בתוס' אצל בארשיי פ' י"ז משתמין מוסס הנירסא דילמא אתי לאפוקי מאני דחצר לחורבה: (ג) תוס' ד"ה עד שיהיו צמים וחצירות פתוחין למצו והנך כיון דכולן פתוחין זו לזו ומערבין יחד: (ד) בא"ד כיון שאין פתוחין זו לזו למצוי האם כ"ל וצ"ה אלא ממקום: (ה) בא"ד אין ראוי לאסור מאני דחצר לחורבה: (ו) דאפילו: (ז) בא"ד כיון שלא היה פתח מעולם: (ח) בא"ד ועד דלפ"י פתח גמור שאינו כ"ל. ומת כיון ממקום: (ט) בא"ד בתוך שצין חצר לחצר מזה ממחילה עליו כמו בצולס: (י) ד"ה הכא נמי וכו' א"כ כשעשיתתהו מצוי לא אסרינן: (יא) בא"ד הכי נמי כשעשיתתהו מצוי אסרינן: (יב) בא"ד כלים ששבתו במצוי לחורבה דילמא אתי:

גליון הש"ס

גבי' ואודא ר"י לבעייה. עיין לקמן דף כז ע"א תוס' ד"ה איכא דאמרי: רש"י ד"ה הי"ג לא גזר וכו' והרי רשות אחרת. עיין לקמן דף פה ע"א תוס' ד"ה שני צמים:

מוסף רש"י

עד שיהו בתים וחצירות פתוחין לתובו. צמים פתוחין לתובו. שכן היה דרך שאין צמים פתוחין אלא לחצרותיהן, וכל חצר האמור בה"ש, ונמשכה אינו אלא לפני הבית, אצל שאחורי הבית מוקפה או רחבה קרי לה (לעיל ה.). ואחד קרפיפות. שאין יומר מביה סלחיים (לקמן טז). אם של בית סלחיים הוא מטלטל בעליו, ואם יומר ולא הוקף ליריה קרי ליה רשות אחת לגבי חצרו או לגבי חצר ולטלטל צ' אחת וזהו צ' אמות ביה, להוציא ולהכניס מזה לזה (שבת קז.). רשות אחת הן. האילו וכולן אין ששמינן מיוחד ומידי, רשות אחת הן ומטלטלין מזה לזה, אפילו מחצר של רבים לחצר של רבים בלא עירוב, ולית ליה ליש עירוב חצרות אלא משום הימיר כלי הבית (לקמן טז). לכלים ששבתו לתוכן. אפילו הן של צעלים הרבה (לעיל טז). ששקדש היום היו בחצורו ולא בתוך הבית, דאילו שבתו כלים צמים, לא מובעיא הכי דלא עירבו בני